

Inventarislijst

<u>Nr.</u>	<u>Datum</u>	<u>Document(soort)</u>	<u>Kenmerk / vindplaats</u>	<u>Beoordeling</u>	<u>Uitzonderings- of weigeringsgrond</u>
1	25-11-99	Wet BIBOB - Memorie van Toelichting (pag. 51-59 en 71)	Tweede Kamer, vergaderjaar 1999–2000, 26 883, nr. 3	reeds openbaar	<geen>
2	03-10-01	Wet BIBOB - Wetgevingsoverleg (pag. 14-15, 28 en 36)	Tweede Kamer, vergaderjaar 2001–2002, 26 883, nr. 44	reeds openbaar	<geen>
3	20-06-02	Wet BIBOB - Artikel 16 (actuele tekst)	wetten.overheid.nl	reeds openbaar	<geen>
4	12-04-03	Besluit BIBOB - Artikel 5 (actuele tekst)	wetten.overheid.nl	reeds openbaar	<geen>
5	23-05-03	Tarief Bureau BIBOB 2003	Staatscourant 2003, nr. 99, pag. 9	reeds openbaar	<geen>
6	25-11-03	Tarief Bureau BIBOB 2004	Staatscourant 2003, nr. 228, pag. 9	reeds openbaar	<geen>
7	24-08-04	Tarief Bureau BIBOB 2005	Staatscourant 2004, nr. 161, pag. 8	reeds openbaar	<geen>
8	17-09-13	Rijksbegroting 2014 - VenJ (pag. 115-120)	Tweede Kamer, vergaderjaar 2013–2014, 33 750 VI, nr. 2	reeds openbaar	<geen>
9	24-10-13	Excel-kostenoverzicht JUSTIS	<geen>	gedeeltelijke toewijzing	X
10	21-02-14	Twaalfmaandsrapportage JUSTIS 2013	<geen>	gedeeltelijke toewijzing	X
11	21-05-14	Rijksjaarverslag 2013 - VenJ (pag. 143)	Tweede Kamer, vergaderjaar 2013–2014, 33 930 VI, nr. 1	reeds openbaar	<geen>
<u>Lijst met afkortingen</u>					
	X =	geen betrekking op de opgegeven bestuurlijke aangelegenheid			

van Binnenlandse Zaken en Justitie is uitgevoerd door de Stichting T.M.C. Asser Instituut (april 1997), naar het bestaan van soortgelijke initiatieven als de ontwikkeling van het BIBOB-instrumentarium, dat in een aantal van de onderzochte landen in de praktijk informele maatregelen worden getroffen tegen criminelen of criminele rechtspersonen. Er zijn geen expliciete juridische voorzieningen geschapen, zodat men balanceert op de rand van wat wettelijk mogelijk is. Een uitzondering hierop vormt Italië, dat in het kader van de anti-maffia wetgeving een veelomvattende voorziening heeft getroffen om maffia-achtige organisaties te weren bij aanbestedingen. De resultaten van dit onderzoek van de Stichting T.M.C. Asser Instituut zijn gepresenteerd tijdens het EU-seminar «Criminaliteitspreventie» in mei 1997 en tijdens de vergadering van deskundigen «Intellex '97», waarbij werd gesproken over de uitwisseling van politieke informatie tussen de lidstaten, eveneens in mei 1997.

8.5. Conclusie

Het is belangrijk dat het Bureau BIBOB in vergelijkbare mate kan beschikken over gegevens over Nederlandse en buitenlandse natuurlijke personen en rechtspersonen. Wat betreft de bevraging van openbare bronnen is dit het geval. Wat betreft de bevraging van gesloten bronnen in het buitenland geldt dat de desbetreffende dienst niet verplicht is om te verstrekken. De uitwisseling van politieke en justitiële gegevens voor bestuurlijke doeleinden is ongeregeld. Op het moment volstaat de opstelling dat de officier van justitie een verzoek richt tot een buitenlandse autoriteit om gegevens met het oog op bestuurlijke advisering over het risico dat criminele activiteiten worden gefaciliteerd. In dit verband kan worden gewezen op het belang van de voorkoming van de verwevenheid van de onder- en bovenwereld en de bescherming van de integriteit van het openbaar bestuur. Het is afhankelijk van de wet- en regelgeving van de aangezochte staat of kan worden voldaan aan dit verzoek. Binnen afzienbare tijd wordt de discussie gevoerd binnen de JBZ-pijler om deze bevraging een expliciete grondslag te geven.

Ook voor de internationale uitwisseling van fiscale gegevens geldt dat dit niet geregeld is voor het onderhavige doel. Het Bureau BIBOB kan door tussenkomst van het Ministerie van Financiën buitenlandse autoriteiten verzoeken om gegevens. Afhankelijk van hun nationale wetgeving kan al dan niet tot verstrekking worden overgegaan.

9. Financiële aspecten

9.1. Het Bureau BIBOB

Het Bureau BIBOB wordt ondergebracht bij een bestaande organisatie. Dit betekent dat gebruik kan worden gemaakt van aanwezige faciliteiten zoals de huisvesting, beveiliging en dergelijke. Het bureau wordt ingericht op de verwachting van het gemiddeld aantal aanvragen van BIBOB-adviezen van 500 per jaar. De kosten van het bureau worden bij deze werklust geschat op in totaal circa f 3 900 000 per jaar. De ministeries van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en van Justitie dragen deze kosten gezamenlijk. Hiertegenover staan de baten die voortvloeien uit het in rekening brengen van een bijdrage in de kosten van het BIBOB-advies aan het bestuursorgaan dat of de aanbestedende dienst die om het desbetreffende advies heeft gevraagd. Deze baten zijn thans nog niet in te schatten. Met betrekking tot de doorberekening van de structurele kosten van het Bureau BIBOB wordt het volgende opgemerkt. De BIBOB-activiteiten hebben een gemengd karakter en bevinden zich in de termen van het rapport «Maat Houden» (Kamerstukken II 1995/96, 24 036, nr. 22) ergens tussen toelatingseisen (quasi-collectieve voorzieningen waarvan een te individualiseren profijt is te onderkennen) en preventieve handavings-

activiteiten. De BIBOB-activiteiten zijn in overwegende mate te karakteriseren als toelatingsactiviteiten, omdat zij formeel worden opgeroepen in het kader van een vergunningsaanvraag. Aangezien evenwel in de doelstellingen van het voorliggende wetsvoorstel ook het aspect van preventieve en repressieve handhaving meeweegt, ligt het – gelet op dit gemengde karakter – niet in het voornemen de totale structurele kosten van het Bureau BIBOB in rekening te brengen bij de bestuursorganen en aanbestedende diensten die om een BIBOB-advies vragen. De reden om toch een vergoeding te vragen aan de bestuursorganen en aanbestedende diensten is gelegen in de thans geldende praktijksituatie dat ook private bedrijven soortgelijke diensten aanbieden tegen commerciële tarieven, alsmede in de wens om de vraag naar de BIBOB-adviezen binnen acceptabele proporties te houden.

De voornaamste reden om niet alle kosten van het Bureau BIBOB voor rekening van het rijk te nemen, maar een beperkte vergoeding voor de inzet van het bureau te vragen, is de proportionaliteitsgedachte. Door een bijdrage te vragen in de kosten wordt bevorderd dat het instrument alleen wordt ingezet daar waar een aanmerkelijk belang voor het bestuursorgaan of de aanbestedende dienst aan de orde is. Zeker omdat het instrument als zodanig ingrijpend is in termen van persoonlijke levenssfeer, wordt dit een belangrijk middel geacht om een bewuste afweging te bevorderen voorafgaand aan de keuze voor de inzet van het BIBOB-instrumentarium. De hoogte van de in rekening te brengen kosten voor de advisering door het Bureau BIBOB in het concrete geval, zal nader worden onderzocht. Gelet op de verschillende bestuurlijke belangen lijkt het voor de hand liggend daarbij te differentiëren naar het type van het besluit waarvoor het BIBOB-advies wordt gevraagd. Dit zal kunnen inhouden dat voor het BIBOB-advies in het kader van een vergunning een lager bedrag in rekening zal worden gebracht dan bij een aanbesteding. Dit houdt overigens niet alleen verband met de verschillende bestuurlijke belangen, die bij vergunningen – ook in financieel opzicht – anders liggen dan bij aanbestedingen, maar ook met het gegeven dat het door het Bureau BIBOB terzake in te stellen onderzoek bij aanbestedingen arbeidsintensiever is dan bij de beoordeling van een startende ondernemer die een vergunning aanvraagt.

9.2. Bestuursorganen en aanbestedende diensten

Wat betreft de financiële gevolgen voor de bestuursorganen en aanbestedende diensten kan geen inschatting worden gegeven. Een en ander is immers afhankelijk van de mate waarin gebruik wordt gemaakt van het BIBOB-instrumentarium. Dit gebruik kan voor de onderscheiden bestuursorganen en aanbestedende diensten onderling sterk verschillen. Hierbij dient te worden opgemerkt dat de invoering van het BIBOB-instrumentarium niet inhoudt dat de gemeenten in medebewind worden geroepen, zodat artikel 108, derde lid, van de Gemeentewet niet van toepassing is en de kosten die voor de gemeenten in voorkomend geval zijn verbonden aan het benutten van het BIBOB-instrumentarium niet door het Rijk worden gecompenseerd.

Ten aanzien van de mogelijkheid voor de bestuursorganen en aanbestedende diensten om hun financiële lasten in verband met het gebruik van het BIBOB-instrumentarium te mitigeren door middel van de doorberekening aan de betrokkene van de bijdrage die bestuursorganen terzake van het BIBOB-advies in rekening wordt gebracht, wordt het volgende opgemerkt.

Uitgaande van de gedachte dat de kosten die voor bestuursorganen voortvloeien uit de aanvraag van een BIBOB-advies kunnen worden aangemerkt als (post) toelatingskosten, mogen deze overeenkomstig het

kabinetsstandpunt naar aanleiding van het rapport «Maat Houden», worden doorberekend in leges. Het staat de bestuursorganen, in dit geval met name de gemeenten, daarbij geheel vrij om te bepalen of zij de uitvoeringskosten die gepaard gaan met inschakeling van het Bureau BIBOB willen bekostigen vanuit de algemene middelen, dan wel in hun leges willen verwerken en op welke wijze zij dit laatste in voorkomend geval willen doen. Zo kan in beginsel worden gekozen voor doorberekening aan degene ten aanzien van wie daadwerkelijk een BIBOB-advies wordt gevraagd. Hierbij dient evenwel te worden aangekend dat de kosten van het BIBOB-advies dusdanig hoog zijn, dat deze wellicht niet opgevangen kunnen worden door de aanvrager die «toevallig» aan een BIBOB-onderzoek wordt onderworpen. Een andere methode van kostenverhaal is een algemene, en dus beperkte, verhoging van de leges voor die vergunningen waarop de BIBOB-weigeringsgrond van toepassing is.

Indien de kosten die voor bestuursorganen voortvloeien uit de aanvraag van een BIBOB-advies daarentegen moeten worden aangemerkt als (preventieve) handavingskosten, kunnen zij overeenkomstig het kabinetsstandpunt naar aanleiding van het rapport «Maat houden» in beginsel niet worden doorberekend in de leges.

Ons inziens dienen de onderhavige kosten evenwel te worden aangemerkt als (post) toelatingskosten, aangezien burgers en bedrijven die een vergunning verkrijgen, daarvan een individueel toerekenbaar profijt genieten.

Daar waar het subsidies betreft, ligt doorberekening van de lasten in verband met het BIBOB-advies niet voor de hand. Immers, in geval van een subsidie wordt geld gegeven. Het is onlogisch daar via een andere weg weer geld van terug te verwachten.

Wat betreft de aanbestedingen lijkt doorberekening aan de gegadigde van de lasten van het gebruik van het BIBOB-instrumentarium niet direct zinvol, omdat op enigerlei wijze de gegadigde naar verwachting die kosten zal verwerken in de offerte. In dat geval is het een papieren verrekening.

9.3. Diensten en instellingen die gegevens verstrekken

Voor de overheidsdiensten en -instellingen die in het kader van het voorliggend wetsvoorstel gehouden zijn het Bureau BIBOB persoonsgegevens te verstrekken, zal deze verplichting leiden tot uitvoeringskosten. De vraag of deze kosten zullen worden gecompenseerd en, zo ja, in welke mate, kan in dit stadium nog niet worden beantwoord. Bij de verdere praktische uitwerking zal worden gezien op welke wijze de verstrekking van informatie door deze diensten en instellingen dient plaats te vinden. Indien persoonsgegevens zogenaamd «on-line» kunnen worden verstrekt, zijn de kosten voor de verstrekker minimaal. Indien daarentegen veel handmatig dossieronderzoek moet plaatsvinden, zullen de kosten voor de verstrekking van gegevens aan het Bureau BIBOB hoog zijn. Zodra de wijze van verstrekking is bepaald, zal worden gezien of en, zo ja, tot welke hoogte financiële compensatie zal plaatsvinden.

10. Uitvoerbaarheid, effecten voor het bedrijfsleven en effecten voor de rechterlijke macht

10.1. Algemeen

Het onderhavige wetsvoorstel is getoetst op de uitvoerbaarheid, alsmede op de effecten voor het bedrijfsleven en de rechterlijke macht. Deze toetsing heeft plaatsgevonden door de Inspectie voor de Rechts-handhaving in opdracht van de werkgroep Marktwerking, Deregulering en

Wetgevingskwaliteit. Voorzover in het kader van deze toetsing aandacht is besteed aan andere aspecten dan de uitvoerbaarheid en de vorenbedoelde effecten, zijn die reeds in het voorgaande aan de orde gesteld. In dit hoofdstuk wordt uitsluitend ingegaan op hetgeen de toetsing met betrekking tot de uitvoerbaarheid van het wetsvoorstel, de effecten daarvan voor het bedrijfsleven en die voor de rechterlijke macht heeft opgeleverd.

Volledigheidshalve wordt hierbij overigens opgemerkt dat de onderhavige toetsing heeft plaatsgevonden op basis van de versie van het wetsontwerp van juli 1997 en dat daarbij in beperkte mate rekening kon worden gehouden met sedertdien in dat wetsontwerp aangebrachte wijzigingen. Hoewel de hoofdlijn van het wetsontwerp niet is gewijzigd, zijn daarin – mede op basis van de omtrent dat ontwerp ontvangen adviezen, de uitkomsten van de pilot en de rechtbanksimulatie – op diverse punten wijzigingen aangebracht. Hierdoor is inmiddels tegemoetgekomen aan enkele aandachtspunten die naar aanleiding van de onderhavige toetsing naar voren zijn gekomen. In dit verband kan onder meer worden gewezen op het punt dat ingevolge de versie van juli 1997 van het wetsontwerp een onderzoek van het Bureau BIBOB naar onderaannemers veelal niet mogelijk zou zijn, omdat deze ten tijde van de aanbesteding van omvangrijke overheidsopdrachten vaak nog niet bekend zijn. In het voorliggend wetsvoorstel is het onderzoek naar onderaannemers wel mogelijk, doordat dat onderzoek ook kan worden verricht nadat de gunning van de overheidsopdracht heeft plaatsgevonden.

10.2. Uitvoerbaarheid

10.2.1. Algemeen

Uit het uitgevoerde onderzoek blijkt dat de in het wetsvoorstel neergelegde wijze van aanpak van het voorkomen van ongewilde facilitering van criminaliteit uitvoerbaar is. Het Bureau BIBOB kan in de voorgestelde opzet van het BIBOB-instrumentarium functioneren. Verder ontmoet het bureau binnen de overheid sympathie en een deel van de bestuursorganen en aanbestedende diensten heeft aangegeven zeker gebruik te willen maken van de mogelijkheid een BIBOB-advies te vragen.

10.2.2. Het Bureau BIBOB

Uit het onderhavige onderzoek is gebleken dat het Bureau BIBOB de te stellen termijnen inzake het uitbrengen van een advies snel zal kunnen overschrijden, indien gelijktijdig teveel adviezen worden gevraagd. Nader zal worden gezien of dergelijke piekbelastingen kunnen worden opgevangen door een flexibele inrichting van de personele bezetting van het bureau, respectievelijk doordat afspraken worden gemaakt met andere diensteenheden dat in voorkomend geval deskundig personeel ter beschikking wordt gesteld aan het Bureau BIBOB.

Uit het onderzoek is voorts met betrekking tot het functioneren van het Bureau BIBOB als aandachtspunt naar voren gekomen dat niet gegarandeerd is dat de door het bureau opgevraagde gegevens tijdig worden aangeleverd. Dit vanwege de omstandigheid dat de overheidsdiensten en -instellingen die deze gegevens dienen te verstrekken, andere prioriteiten kunnen stellen. Door middel van nader onderzoek naar de geschikte wijze van informatieverstrekking per bestand of registratie, respectievelijk per overheidsdienst of -instelling, en door middel van constructief overleg zal de kans op langdurige verstrekingsprocedures worden geminimaliseerd. Indien de overeengekomen of noodgedwongen wijze van verstrekken leidt tot een arbeidsintensieve aanpak, zal worden gezien of mogelijke financiële of praktische belemmeringen bij de verstreckende diensten en

instellingen kunnen worden weggenomen. Verder zijn in het algemeen verschillende maatregelen mogelijk om de duur van de gegevensverstrekking zoveel mogelijk te beperken. Enerzijds vormen technische maatregelen een deel van de oplossing van deze problematiek. Door zoveel mogelijk gebruik te maken van zogenaamde «on-line» verbindingen kunnen gegevens uit geautomatiseerde bestanden en registraties direct door het Bureau BIBOB zelf worden verzameld. Het bureau is dan niet afhankelijk van de medewerking van andere diensten en instellingen. Anderzijds zijn er organisatorische maatregelen mogelijk die dit probleem mitigeren. In dit verband kan worden gedacht aan de aanstelling van een of meer functionarissen bij het Bureau BIBOB die specifiek tot taak hebben de contacten met de overheidsdiensten en instellingen die gegevens dienen aan te leveren, te onderhouden en op een optimaal niveau te brengen. Het ligt in het voornemen deze technische en organisatorische maatregelen ook daadwerkelijk te realiseren.

Inherent aan het voorgaande aandachtspunt is er het gegeven dat niet is gegarandeerd dat tijdig gegevens kunnen worden verkregen uit gesloten bronnen in het buitenland. Op deze problematiek is reeds in hoofdstuk 8 ingegaan, zodat daarnaar wordt verwezen. In aanvulling op dat hoofdstuk wordt overigens nog het volgende opgemerkt. Uit de pilot is gebleken dat uit de wel beschikbare bronnen in het buitenland zodanige gegevens kunnen worden verkregen dat in zijn algemeenheid een redelijk beeld kan worden verkregen inzake de betrouwbaarheid van de buitenlandse onderneming. Ook kunnen van buitenlandse ondernemingen accountants- of andere verklaringen worden gevraagd die betrekking hebben op strafbare feiten. Het vragen van dergelijke verklaringen kan tevens bijdragen aan een eerlijke toets in relatie tot Nederlandse ondernemingen.

10.2.3. Bestuursorganen en aanbestedende diensten

Met betrekking tot de uitvoerbaarheid van het voorliggende wetsvoorstel is het tevens van belang dat de bestuursorganen en aanbestedende diensten beschikken over de kennis en vaardigheden om op juiste wijze gebruik te maken van het BIBOB-instrumentarium en om de inhoud van de BIBOB-adviezen adequaat te kunnen verwerken. Het onderhavige onderzoek wijst op het belang dat moet worden gehecht aan de opleiding en bewustmaking van het desbetreffende overheidspersoneel. Ook heeft het onderzoek duidelijk gemaakt dat het Bureau BIBOB in staat zal moeten zijn overheidslichamen te begeleiden bij het gebruik van het BIBOB-instrumentarium. Aan deze aandachtspunten is en zal aandacht worden besteed. Zoals hierboven in paragraaf 6.2. al is aangegeven, zal met het oog hierop bij het Bureau BIBOB ook een helpdesk worden ingericht. Voorts zal bij bestuursorganen worden aangedrongen op het formeren van een centraal punt dat alle aanvragen inzake vergunningen ontvangt. Dit is van belang niet alleen met het oog op een efficiënte inzet van deskundigheid en de gecoördineerde behandeling van verschillende vergunningen ten behoeve van dezelfde aanvrager, maar ook met het oog op de bescherming van de privacy van de betrokkenen. Door de adviesaanvraag en de verwerking van het advies in een beschikking via een vast en beperkt aantal mensen te laten lopen, wordt de kans op verkeerde verspreiding van de informatie of de adviezen verkleind. Verder is met betrekking tot de kennis van bestuursorganen en aanbestedende diensten het volgende van belang. In het kader van het integriteitsbeleid is onder verantwoordelijkheid van het ministerie van Binnenlandse Zaken reeds een aantal jaren geleden een bewustwordings-traject ingezet. Met het oog op de effectieve inzet van het BIBOB-instrumentarium in het licht van de daarmee te realiseren doelstellingen, ligt het in het voornemen in het kader van de implementatie van deze wetgeving veel aandacht te blijven besteden aan het aspect van de bewustwording. Daarbij zal de aandacht specifiek worden gericht op de

signalering van de mogelijk criminele achtergronden van aanvragers en gegadigden. Het is de verwachting dat mede door middel van dit bewustwordingsproces een juiste inzet van het Bureau BIBOB en een adequate verwerking van de adviezen zal worden bewerkstelligd. Bovendien mag worden verwacht dat daardoor ook de behoefte aan BIBOB-adviezen zal toenemen.

10.2.4. Behoefte aan BIBOB-adviezen

Wat betreft de behoefte van bestuursorganen en aanbestedende diensten is uit het onderhavige onderzoek gebleken dat deze mede afhankelijk is van de termijn waarbinnen het BIBOB-advies dient te worden uitgebracht en van de kosten die in rekening worden gebracht van de aanvrager van het advies. Uitgaande van een termijn waarbinnen het BIBOB-advies blijkens het onderzoek door de bestuurslichamen bruikbaar wordt geacht van vier weken, naar de realisatie van welke termijn in de praktijk – ongeacht de bij algemene maatregel van bestuur in beginsel te stellen langere termijn van zes weken – bij het uitbrengen van het BIBOB-advies overigens ook zal worden gestreefd, en zonder rekening te houden met de kosten die aan de aanvrager van het advies in rekening zal worden gebracht, zal het aantal verzoeken om advies volgens het onderzoek naar verwachting liggen tussen de 186 en 345 per jaar. Bij een termijn van zes weken ligt dat aantal tussen de 107 en 199. Indien zou worden uitgegaan van een prijs van f 5000, dat wil zeggen de kostendekkende prijs van het Bureau BIBOB bij het aantal van 250 adviesaanvragen per jaar, zou het aantal verzoeken bij een termijn van vier weken liggen tussen de 51 en 148, terwijl bij een termijn van zes weken dat aantal ligt tussen de 30 en 86 per jaar. Hierbij wordt overigens aangetekend dat uit het onderzoek is gebleken dat ten aanzien van het soort besluit (vergunning, subsidie of aanbesteding) de prijs mag variëren. Dit is vanuit het belang van het desbetreffende overheidslichaam geredeneerd ook begrijpelijk. Bij aanbestedingen mogen de kosten voor het advies beduidend hoger zijn, omdat daar ook grotere, met name ook grotere financiële belangen voor een overheidslichaam aan de orde zijn. Bij vergunningen zijn die belangen doorgaans veel kleiner of zijn de directe risico's van een andere orde. Mede met het oog op de gevoeligheid van de behoefte aan BIBOB-adviezen voor de termijn waarbinnen dat moet worden uitgebracht, zal – zoals hierboven reeds is aangegeven – ernaar worden gestreefd die termijn in de praktijk zo kort mogelijk te houden. Naar aanleiding van het uit het onderhavige onderzoek gebleken prijsgevoeligheid van de behoefte aan BIBOB-adviezen is in het voorliggend wetsvoorstel, anders dan in de versie van juli 1997 van het wetsontwerp, afgezien van een kostendekkende prijs van de adviezen. Er wordt een niet langer uitgegaan van het in rekening brengen van «de kosten van het advies», maar van «een bijdrage in de kosten van het advies». Bovendien wordt overwogen om bij de vaststelling van de bijdrage die het overheidslichaam terzake van een BIBOB-advies verschuldigd zal zijn, uit te gaan van een zekere differentiatie.

Volledigheidshalve wordt bij dit laatste aangetekend dat een zeker prijsverschil ook goed aansluit bij de lasten die een BIBOB-advies met zich brengt voor het bureau. Een onderzoek door het Bureau BIBOB in het kader van een grote aanbesteding is zeer arbeidsintensief, met name als gevolg van de vaak complexe bedrijfsstructuren en de veelheid aan betrokken personen die invloed uitoefenen op de betrokken ondernemingen. Voor een vergunning is de kring van betrokkenen doorgaans overzichtelijker.

Op basis van het voornoemde onderzoek zou uitgegaan moeten worden van 200 tot 250 onderzoeken per jaar. De verwachting is echter dat, vanwege de toenemende bekendheid van het BIBOB-instrumentarium en

de wijze waarop het BIBOB-onderzoek zal worden uitgevoerd, in het eerste jaar al 500 BIBOB-adviezen zullen worden aangevraagd. De uitkomst van het onderhavige onderzoek dat de mogelijkheid bestaat dat de vraag naar BIBOB-adviezen in de loop der jaren zal stijgen, wellicht naar enkele duizenden, wordt reëel geacht. Hiermee zal bij de budgettaire meerjarenraming en de inrichting van het bureau rekening worden gehouden.

10.3. *Effecten voor het bedrijfsleven*

10.3.1. Algemeen

De effecten van de hantering van het BIBOB-instrumentarium bestaan blijkens het onderhavige onderzoek zowel uit kosten als uit baten. Er is sprake van kosten in verband met een verhoging van de administratieve lasten ten gevolge van de verplichting om extra gegevens aan te leveren aan het bestuursorgaan of de aanbestedende dienst. Voorts is er de potentiële kostenpost in verband met de doorberekening aan de betrokkene van de bijdrage die door het overheidslichaam is verschuldigd in verband met de aanvraag van het BIBOB-advies. Ook dient rekening te worden gehouden met een mogelijke verlenging van de besluitvormingstermijn. Tevens zijn er de mogelijke additionele kostenposten van juridische procedures en de reparatie van een beschadigd imago. Tegenover deze kosten staan de mogelijke baten van de imagoverbetering van bepaalde bedrijfssectoren, de zuivering van naam van ten onrechte als «verdacht» aangemerkte bedrijven, betere concurrentieverhoudingen tussen bedrijven, en tenslotte het weren van criminele elementen uit sectoren.

10.3.2. Administratieve lasten en kosten van het BIBOB-advies

Wat betreft de administratieve lasten, is van de zijde van het bedrijfsleven aangegeven dat wordt uitgegaan van een gemiddelde lastenpost van ruwweg f 1000 per aanvraag of offerte. De mogelijke doorberekening aan het bedrijfsleven van de kosten van een BIBOB-advies is wat betreft de feitelijk daaruit voortvloeiende financiële lasten ongewis. Een en ander is sterk afhankelijk van de wijze waarop die doorberekening zal plaatsvinden. Bij directe doorberekening kunnen de kosten inzake vergunningen per aanvraag een onevenredig zware belasting vormen, maar bij verrekening door middel van een verhoging van de leges zouden deze financiële gevolgen bij het aantal van 250 adviezen per jaar gering zijn. Bij aanbestedingen zouden het nadeel voor het bedrijfsleven van de doorberekening van de kosten van een BIBOB-advies uiteindelijk nihil zijn, omdat deze lasten kunnen worden verhaald op het desbetreffende overheidslichaam door middel van een verhoging van de aanbiedingsprijs. Ook de omvang van de kosten van de overige genoemde lasten voor het bedrijfsleven zijn moeilijk vast te stellen.

Inzake de verhoging van de administratieve lasten in verband met het aanleveren van extra gegevens aan het bestuursorgaan of de aanbestedende dienst, dient te worden erkend dat het voorliggend wetsvoorstel inderdaad een – zij het beperkte – extra inspanning van de betrokkene vereist. Hiertegenover staat evenwel het gegeven dat het BIBOB-instrumentarium leidt tot de hierboven reeds vermelde baten voor het bedrijfsleven van de imagoverbetering van bepaalde bedrijfssectoren, de zuivering van naam van ten onrechte als «verdacht» aangemerkte bedrijven, betere concurrentieverhoudingen tussen bedrijven, en tenslotte het weren van criminele elementen uit sectoren.

De doorberekening van de kosten van het BIBOB-advies aan het bedrijfsleven kan moeilijk als zware financiële last worden aangemerkt. In de eerste plaats hierom al niet, omdat in het voorliggende wetsvoorstel niet wordt uitgegaan van een kostendekkende bijdrage van het overheidslichaam dat het BIBOB-advies heeft aangevraagd. Dit houdt in dat niet de volledige kostprijs van het BIBOB-advies kan worden doorberekend. Bovendien zal naar verwachting de eerste jaren sprake zijn van niet meer dan 200 tot 250 BIBOB-adviezen in totaal per jaar. Afgezet tegen het totaal aantal aanvragen inzake vergunningen en subsidies per jaar, vermeerderd met het totaal aantal aanbestedingen per jaar, is dit slechts een fractie van het totaal aantal gevallen waarin in beginsel het Bureau BIBOB kan worden ingeschakeld. Dit betekent dat het totaalbedrag van de in rekening van de bestuursorganen en aanbestedende diensten te brengen bijdragen relatief gering van omvang zal zijn, zodat hetzelfde geldt voor het totaalbedrag van de mogelijke doorberekening aan het bedrijfsleven. In dit kader wordt eraan herinnerd dat, zoals in hoofdstuk 9 is aangegeven, er met betrekking tot het verlenen van vergunningen van wordt uitgegaan dat de door het bestuursorgaan verschuldigde bijdrage inzake het BIBOB-advies niet rechtstreeks wordt doorberekend aan de betrokkene. Dit houdt in dat er hooguit sprake kan zijn van een beperkte verhoging van de leges. Voorts zal naar verwachting een deel van de gemeenten geen gebruik maken van de mogelijkheid van doorberekening in de leges, omdat zij of de kosten van de BIBOB-adviezen zelf zullen opvangen of in het geheel – om hen moverende redenen – geen gebruik zullen maken van het BIBOB-instrumentarium. Voor het overige is het, zoals in hoofdstuk 9 is uiteengezet, niet voor de hand liggend om te veronderstellen dat er doorberekening zal plaatsvinden in het kader van subsidieverlening of aanbestedingen.

10.3.3. Verlenging besluitvormingstermijnen

De in het onderzoek gesignaleerde kans op verlenging van de besluitvormingstermijn is aanwezig, maar deze kan, zoals reeds eerder in deze memorie is opgemerkt, worden beperkt door praktische maatregelen. In het kader van de implementatie van dit wetsvoorstel zal bij de bestuursorganen en aanbestedende diensten worden aangedrongen op een efficiënte inpassing van het BIBOB-instrument in de procedures. Bij vergunningen kan ervoor worden gekozen parallel aan andere onderzoeken ten behoeve van de vergunning het BIBOB-advies aan te vragen. In het kader van aanbestedingen is deze mogelijkheid kleiner, maar gelet op het totaal aantal aanbestedingen per jaar met betrekking waartoe een BIBOB-advies zal worden gevraagd, wordt de totale last hiervan voor het bedrijfsleven bepaald niet onoverkomelijk geacht.

10.3.4. Aantasting goede naam

Er is begrip voor de bij het bedrijfsleven gesignaleerde vrees voor aantasting van de goede naam. Indien het Bureau BIBOB in de praktijk alleen wordt ingezet indien er sprake is van gerezen vermoedens bij bestuursorganen en aanbestedende diensten van crimineel misbruik van beschikkingen of overheidsopdrachten, kan een dergelijke vrees terecht zijn. Immers, de gedachte «waar rook is, is vuur» heeft dan snel post gevat. Dit is evenwel nadrukkelijk niet de bedoeling. De vraag of bij het Bureau BIBOB om advies moet worden gevraagd, moet binnen elk overheidslichaam aan de hand van vaste beleidslijnen en op basis van objectieve criteria worden beantwoord. Aan dit uitgangspunt zal in het kader van de implementatie van het wetsvoorstel nadrukkelijk aandacht worden besteed.

Het voorgaande neemt niet weg dat niet valt uit te sluiten dat daarnaast op basis van een concrete aanwijzing van de officier van justitie tot

inschakeling van Bureau BIBOB wordt overgegaan. In dat geval zullen er evenwel reeds sterke aanwijzingen zijn voor relevante strafbare feiten. In geval van een bonafide onderneming is de kans dat op een dergelijke aanwijzing van de officier van justitie een advies van het Bureau BIBOB wordt gevraagd, vrijwel volledig uit te sluiten.

Uitgaande van de verwachting dat binnen de hierboven geschetste kaders wordt geopereerd, zal een bonafide onderneming niet hoeven te vrezen voor een onterechte aantasting van de goede naam. Dit is zeker het geval indien de onderneming de noodzakelijke openheid van zaken geeft ten aanzien van de bedrijfsstructuur en de personen die invloed uitoefenen op de onderneming.

Voor het overige wordt opgemerkt dat, zoals hierboven in de memorie reeds is aangegeven, de waarborgen terzake van een juiste advisering door het Bureau BIBOB van zodanige aard zijn, dat de kans op fouten wordt geminimaliseerd. Met name de controle op de juistheid van de gegevens die uit de verschillende bronnen worden verkregen, is een belangrijke waarborg. Daarnaast is er de verplichting voor het bestuursorgaan of de aanbestedende dienst om de betrokkene in de gelegenheid te stellen zijn zienswijze naar voren te brengen, indien wordt overwogen een voor de betrokkene negatieve beslissing te nemen.

10.4. Effecten voor de rechterlijke macht

De invoering van dit wetsvoorstel zal, uitgaande van 500 BIBOB-adviezen per jaar, tot een bescheiden verhoging van de werklust voor de rechterlijke macht leiden. In het onderhavige onderzoek is uitgegaan van de, overigens ruime, inschatting dat uiteindelijk een kwart van alle BIBOB-adviezen per jaar zullen leiden tot een gerechtelijke procedure. Bij een jaarlijks aantal BIBOB-adviezen van 500 kan derhalve worden verondersteld dat deze zullen leiden tot circa 120 procedures. Deze zaken zullen zich niet concentreren bij één arrondissement, maar zich afspelen in het gehele land en zowel bij de bestuursrechter als bij de civiele. Een zeer globale inschatting geeft aan dat hierdoor voor de sector bestuursrecht een extra werklust zou ontstaan van 1,4 voltijdse betrekking van een bestuursrechter en 1,8 voltijdse betrekking van ondersteunend personeel. De daarmee gepaard gaande kosten liggen tussen de f 320 000 en f 400 000. Van de gevolgen voor de werklust van de civiele rechter is geen inschatting gegeven. Dit is evenmin het geval wat betreft de effecten van hoger beroep.

11. Artikelsgewijs

Artikel 1

In artikel 1 zijn de definities opgenomen van verschillende in het wetsvoorstel gehanteerde begrippen.

De term «aanbestedende dienst» is ontleend aan de Europese aanbestedingsrichtlijnen, maar heeft in de wet een beperktere reikwijdte en is daarom opnieuw gedefinieerd. Met name is er een verschil ten opzichte van de categorie «publiekrechtelijke instelling», die in de richtlijnen wordt gehanteerd en een ruim bereik heeft. Voorts vallen in het voorliggende wetsvoorstel, voor zover althans die diensten niet tevens deel uitmaken van de «klassieke» overheden, niet onder de term «aanbestedende dienst» de aanbestedende diensten waarop de richtlijn van 14 juni 1993, betreffende de coördinatie van de procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten in de sectoren water- en energievoorziening, vervoer en telecommunicatie («richtlijn Nutssector», 93/38/EEG, Pb EG L 199/84), van toepassing is.

Er is ook verschil tussen enerzijds de categorie «aanbestedende dienst» en anderzijds de categorie «bestuursorgaan». Dit hoewel deze categorieën

De opschorting eindigt op de dag waarop die gegevens door het bureau zijn ontvangen.

Hoewel alle vereiste maatregelen zullen worden getroffen die nodig zijn om het Bureau BIBOB in staat te stellen binnen de beoogde termijn van zes weken zijn advies uit te brengen, zullen zich ongetwijfeld situaties voordoen die advisering binnen die termijn onmogelijk maken. Met het oog daarop voorziet het derde lid in een eenmalige verlenging van die beoogde termijn. Van die mogelijkheid zal, zoals in paragraaf 5.2 van deze memorie reeds is aangegeven, onder meer gebruik kunnen worden gemaakt indien gegevens uit het buitenland dienen te worden afgewacht of indien er sprake is van ingewikkelde bedrijfsstructuren. Wordt van deze mogelijkheid daadwerkelijk gebruik gemaakt, dan dient het Bureau BIBOB daarvan uiteraard mededeling te doen aan het bestuursorgaan dat of de aanbestedende dienst die om het advies heeft verzocht.

Volledigheidshalve wordt hierbij nog opgemerkt dat de verwachting bestaat dat het BIBOB-advies inzake bona fide bedrijven, in het algemeen ruimschoots binnen de beoogde termijn van zes weken zal kunnen worden uitgebracht.

Artikel 16

De kosten van het Bureau BIBOB worden gedeeltelijk verhaald op de bestuursorganen en de aanbestedende diensten die om advies verzoeken. Het onderhavige artikel strekt daartoe. Dat het gaat om een gedeeltelijk verhaal van die kosten, wordt tot uitdrukking gebracht door de terminologie «een bijdrage in de kosten». Doordat een bijdrage in de kosten wordt gevraagd, wordt enerzijds voorkomen dat een onevenwichtige belasting van de begroting voor Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en van die voor Justitie ontstaat, terwijl anderzijds bestuursorganen en aanbestedende diensten ervan worden weerhouden om te lichtvaardig gebruik te maken van de mogelijkheid om advies te vragen. Bij algemene maatregel van bestuur zullen regels worden gegeven inzake de manier waarop de in het eerste lid bedoelde bijdrage dient te worden vastgesteld. Het voornemen is om deze bijdrage af te stemmen op de aard van de beslissing waaromtrent het BIBOB-advies is verzocht. In dit kader wordt verwezen naar hetgeen in punt 10.2.4 is opgemerkt over de prijs van het BIBOB-advies.

Artikel 18

Artikel 18 is erop gericht te voorkomen dat via de toepassing van de Wet bescherming persoonsgegevens, die op de door het Bureau BIBOB geregistreerde persoonsgegevens van toepassing is, toegang zou kunnen worden verkregen tot gegevens die op grond van onder meer de goede uitvoering van de politietaak of gewichtige belangen van derden, niet aan de geregistreerde mogen worden bekendgemaakt. Artikel 35, tweede lid, van de Wet bescherming persoonsgegevens houdt immers in dat de geregistreerde desgevraagd dient te worden geïnformeerd omtrent de over hem in de registratie van het Bureau BIBOB opgenomen gegevens en over de herkomst daarvan. Gegevens die niet aan de desbetreffende persoon ter kennis mogen worden gebracht, kunnen derhalve niet door het bureau worden geregistreerd. Het Bureau BIBOB kan dergelijke gegevens verkrijgen uit registraties waarop de Wet politieregisters van toepassing is. Zoals hierboven ook reeds in paragraaf 4.4 is aangegeven, kunnen dergelijke gegevens derhalve uitsluitend worden gebruikt voor de sturing van het onderzoek van het bureau.

Artikel 19

Het bureau mag de door hem verzamelde gegevens opslaan en opnieuw

biedt. De verstrekker van gegevens en de officier van justitie – wegens zwaarwegende strafvorderlijke belangen – kunnen bepalen dat deze niet aan betrokkene(n) ter kennis mogen worden gebracht. Dat betekent dat deze gegevens ook niet in het advies terecht zullen mogen komen. Ondergraaft dit niet bij uitsteking de bedoeling van de Wet BIBOB, namelijk het waarschuwen van bestuursorganen? Als gewichtige gegevens kunnen worden achtergehouden, kan naar mijn gevoel het bestuursorgaan achteraf met recht zeggen: wat heb ik nu aan zo'n advies? Dat zijn immers net de gegevens die aangeven waarom de aanvrager van een vergunning of subsidie niet te vertrouwen is. Wat dan? Wordt het bestuur misschien vertrouwelijk geïnformeerd? Artikel 27, tweede lid, sub a, sluit dat niet geheel uit, lijkt mij. Of is het alleen een onvolledig advies zonder waarschuwing? Dan kan het toch zo zijn dat op basis van die onvolledige gegevens de subsidie wordt verleend of de vergunning wordt aanbesteed, waarna later blijkt dat alles mis was? Dat lijkt me toch buitengewoon onbevredigend. Hier zou strijdigheid met artikel 6 EVRM kunnen opdoemen, waarin onvoldoende motivering aan de orde wordt gesteld. Wat doen de bewindslieden met die geheime gegevens, waarover nog niet kan en mag worden gecommuniceerd en waar dus de vertrouwelijkheid aan de orde is? Kan die vertrouwelijkheid worden doorgegeven aan het bestuursorgaan, of aan de rechter? Het is anderszins wel eens onder heel stringente voorwaarden mogelijk dat de rechter geheime gegevens krijgt. Zou dat ook hier niet mogelijk moeten worden? De officier van justitie kan handelen met het oog op zwaarwegende strafvorderlijke belangen. Welke officier van justitie is het nu? Is het de bedoeling dat de minister van Justitie een officier van justitie aanwijst die in het algemeen dit soort oordelen geeft, of is het de zaakofficier? Als het een algemene officier van justitie is, dan is het amendement van de heer Luchtenveld om een hoofdofficier daarboven te zetten helemaal niet nuttig.

De heer **Pitstra** (GroenLinks): Ik sluit mij aan bij deze zeer indringende vraag.

De heer **Rouvoet** (ChristenUnie): Ik had dezelfde vraag, met name over de rechter. Ook als er een mogelijkheid is om informatie vertrouwelijk naar het bestuursorgaan te geleiden, blijft het nog de vraag of de rechter naderhand in staat is, te beoordelen of sprake is van een terecht advies. Ik had, sprekend over de officier, het idee dat het gaat om een aan te wijzen landelijk officier. Is dat de bedoeling? In het verlengde van pleidooien voor een gedeconcentreerde opzet, vraag ik wat dat betekent voor de officier.

De heer **Luchtenveld** (VVD): Ik wijs nog even op het amendement op stuk nr. 37, dat beoogt om het achterhouden van informatie door de officier vanwege zwaarwegend strafvorderlijk belang te laten toetsen door de hoofdofficier van justitie, dit om willekeur te voorkomen. Verder kan daarmee worden voorkomen dat het bureau BIBOB alleen de zaken krijgt waarin het strafrechtelijk bewijs minder hard is. Kan dat in de beantwoording worden meegenomen?

Artikel 15

Mevrouw **Duijkers** (PvdA): Het advies dat het bureau BIBOB geeft, dient zo spoedig mogelijk gegeven te worden. De vraag doet zich voor of het bureau niet aan redelijk te stellen termijnen moet zijn gebonden. De Algemene wet bestuursrecht kent een termijn van zes weken die onder bepaalde omstandigheden verlengd kan worden. De termijn van zes weken wordt geschorst indien een BIBOB-advies wordt aangevraagd. Desalniettemin is de PvdA van mening dat op voorhand geen gebruik zou moeten worden gemaakt van de schorsende werking. Wij hebben dan ook samen met de VVD een amendement ingediend dat ertoe strekt de adviestermijn op vier weken te stellen, met de mogelijkheid die termijn eenmalig te verlengen. Die periode van vier weken biedt de ruimte om binnen de reguliere termijn van zes weken inzake de AWB te blijven. Dit amendement is inmiddels ook door het CDA medeondertekend en het heeft als nummer oud 26, nieuw 38.

Mevrouw **Scheltema-de Nie** (D66): Voorzitter. Ik heb het amendement op stuk nr. 11 ingediend, omdat ik geen enkele reden zie om de

termijnstelling voor het advies aan een algemene maatregel van bestuur over te laten. Die termijnstelling moet in de wet worden opgenomen, met name vanwege de schorsende werking. Betrokkenen moeten weten waar ze aan toe zijn. Ik heb voorshands de termijn van de minister aangehouden, omdat bestuursorganen belang hebben bij een goed advies. Als daarvoor de termijn van zes weken nodig is, dan heb ik daar vrede mee, maar als het korter kan, dan graag. Ik zal het amendement-Luchtenveld dan ook bezien in het licht van hetgeen de bewindslieden hierover zullen zeggen. Hoe korter de termijn, hoe minder belastend dit is voor bestuursorganen en betrokken ondernemers. Graag zou ik een duidelijker inzicht krijgen in wat een en ander betekent voor de beroepstermijnen in het kader van de AWB.

De heer **Rouvoet** (ChristenUnie): Mijn fractie steunt het voorstel om de termijn in de wet vast te leggen. Of het vier of zes weken moet zijn, laat ik nog maar even in het midden.

De heer **Luchtenveld** (VVD): Wij hebben bewust gekozen voor de termijn van vier weken omdat wij stropigerigheid in besluitvorming willen voorkomen. Het is van belang dat er in het gehele proces van vergunningverlening, aanbesteding en dergelijke voortgang is. Omdat ik verschil in interpretatie proef tussen mevrouw Scheltema en mevrouw Duijkers, lijkt het mij wel goed dat wij nog eens precies van de bewindslieden vernemen hoe het zit met de schorsende werking inzake de termijnen in het kader van de AWB.

Artikel 16

Mevrouw **Duijkers** (PvdA): Voorzitter. Dit artikel heeft betrekking op de kosten die het bureau BIBOB in rekening kan brengen bij het bestuursorgaan dat een advies inwint. Als argument voert de regering aan dat het geen drempelloze voorziening kan zijn. De PvdA is van mening dat dit bureau een dienstverlenende taak heeft ten gunste van andere bestuursorganen en dat daarvoor een tarief gerekend mag worden. Bij de vaststelling van de hoogte van het tarief zou er naar ons oordeel wel rekening gehouden mee moeten worden dat de

toegankelijkheid van het bureau niet beperkt wordt door de hoogte van het bedrag. Armlastige gemeenten – die zijn er misschien de laatste jaren wat minder dan in de periode ervoor – dienen net zo goed gebruik te kunnen maken van deze diensten. Ze mogen net zomin risico's lopen als gemeenten die financieel meer armslag hebben. Het tarief is in onze ogen geen drempel voor ondeskundig gebruik. Goede voorlichting en het werken met standaardprocedures en formulieren zijn educatiever. Het amendement van mevrouw Van der Hoeven op stuk nr. 33 dat ertoe strekt de tarieven bij voorhangprocedure te regelen, wijzen wij vooralsnog van de hand.

De heer **Luchtenveld** (VVD): Voorzitter. Ik zou graag willen vernemen hoe uitvoering is gegeven aan artikel 2 van de Financiële-verhoudingswet en in hoeverre er wordt voorzien in extra stortingen in Gemeente- en Provinciefonds en eventueel de bekostiging van andere decentrale overheden of zelfstandige bestuursorganen.

De heer **Pitstra** (GroenLinks): Voorzitter. Wij vinden het toch wel redelijk dat gemeenten het zelf betalen. Het zal wel een zekere drempel betekenen, in de zin dat men niet te snel naar het bureau BIBOB stapt omdat de gevraagde voorziening niet gratis is. Je zou de eventuele kosten in een leges-vergunning kunnen verhalen op de gebruiker. Het argument dat er een drempel wordt opgeworpen, waardoor men niet al te gemakkelijk een BIBOB-advies vraagt, spreekt ons aan.

De heer **Rouvoet** (ChristenUnie): Omdat mevrouw Van der Hoeven niet aanwezig is, lijkt het met goed om te zeggen dat ik het, in de lijn van de heer Pitstra, eens ben met het artikel, maar geen behoefte heb aan het amendement.

Artikel 17

De heer **Pitstra** (GroenLinks): Wij hebben in het amendement op stuk nr. 14 een voorhangprocedure geformuleerd en het amendement zelfs verbeterd in een herdruk.

Artikel 18

Mevrouw **Scheltema-de Nieuwe** (D66):

Voorzitter. Ik zou het prettig vinden als de bewindslieden mij kunnen uitleggen wat de meerwaarde van artikel 18 ten opzichte van artikel 14 is. In het artikel staat dat de gegevens die niet aan de aanvrager ter kennis mogen worden gebracht, niet geregistreerd mogen worden. Maar als gegevens niet ter kennis mogen worden gebracht, heeft registratie toch geen zin? Het kan natuurlijk zijn dat de gegevens zin hebben om het bureau te zijner tijd, als er meer gegevens beschikbaar komen, dwarsverbanden te laten leggen. Als dat de bedoeling is, zou het bureau juist wel tot registratie moeten kunnen overgaan. Ik begrijp de reikwijdte en de meerwaarde van dit artikel niet.

Artikel 19

Mevrouw **Scheltema-de Nieuwe** (D66): Hier staat dat verkregen of verzamelde gegevens slechts twee jaar kunnen worden bewaard. Kunnen dat ook niet-geregistreerde gegevens zijn? Er worden een aantal begrippen naast elkaar gebruikt. Kan de regering helderheid verschaffen? Wat is "verzameld", wat "geregistreerd"?

De heer **Rouvoet** (ChristenUnie): We hebben net een korte discussie gevoerd over gegevens die wel bekend zijn bij bureau BIBOB maar niet in het advies worden vermeld of eventueel vertrouwelijk aan het bestuursorgaan worden gemeld. Het is relevant om te weten of die gegevens op dezelfde voet twee jaar lang gehanteerd mogen worden in andere zaken. Dat lijkt mij wat dubieus.

Artikel 20

De heer **Pitstra** (GroenLinks): Voorzitter. Ik las ergens dat raadsleden inzage kunnen krijgen in het BIBOB-advies. Hoe verhoudt zich dat tot de tekst van artikel 20 "Voor zoveel nodig in afwijking van hetgeen in de WOB is bepaald"? Is zo'n advies wel of niet onderhevig aan de WOB? Kan een derde die belangen heeft in een bepaalde zaak, die gegevens wel of niet op basis van de WOB achterhalen?

Artikel 21

Mevrouw **Scheltema-de Nieuwe** (D66): De D66-fractie heeft schriftelijk reeds haar verbazing uitgesproken over

aanhaking van het bureau bij het ministerie van Justitie, terwijl de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties de eerste ondertekenaar is. Hij is bovendien belast met het integriteitsbeleid. Het KLPD en de CRI vallen sinds kort ook onder het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. De politie en de BVD ressorteren eveneens onder dit ministerie. Het gaat hier om bestuurlijke handhaving. Ik zie dan ook meer redenen om het bureau bij BZK onder te brengen dan bij Justitie. Onderbrenging bij Justitie is temeer ongewenst omdat de minister van Justitie verantwoordelijk is voor de verstrekkingen uit politie- en justitieregisters en ook omdat het OM onder dit ministerie ressorteert. Voor de checks and balances is het beter dat de minister van BZK de belangen van de bestuursorganen bij de integriteitsbeoordeling behartigt, terwijl de minister van Justitie de privacybescherming, politieregisters enzovoorts nauwlettend in het oog houdt. Beide departementen houden op deze wijze een eigen rol in het afwegingsproces.

Minister **De Vries**: Dat is toch precies wat er gebeurt?

Mevrouw **Scheltema-de Nieuwe** (D66): U interrumpeert mij iets te vroeg. Het voortouw voor het bureau behoort echter te liggen bij BZK.

Minister **De Vries**: Er is juist sprake van een systeem waarin de checks and balances zijn gezocht en de belangen van het openbaar bestuur om tot een integriteitsbeoordeling te komen uiteraard ook door BZK op basis van het integriteitsbeleid worden behartigd. De bescherming van andere belangen en gegevens wordt echter ondergebracht bij een departement dat nauwer bij die gegevens betrokken is en in de tweede plaats een eigen verantwoordelijkheid kan hebben voor derden.

Mevrouw **Scheltema-de Nieuwe** (D66): Die checks and balances zitten er inderdaad in, maar het helt nu net naar de verkeerde kant over. De bestuursorganen moeten via het bureau BIBOB de bestuurlijke middelen in handen krijgen om op te treden tegen ongewenste beïnvloeding van de bovenwereld door de onderwereld. De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijks-

Twee perspectieven zijn hierbij van belang. Het is gewenst en zelfs noodzakelijk dat er op Europees niveau een met de Wet BIBOB vergelijkbaar wettelijk instrumentarium komt. Europa is een open land met open kapitaalmarkten. Het geld flitst over de grensjes heen. Wij moeten er echt naar streven dat in alle landen iets vergelijkbaars aanwezig is. Op de JBZ-raad in Tampere is dit overigens ook aan de orde geweest. Het is echter een proces van lange adem. Nederland zit thans vooraan. Eerder is gezegd dat Italië verder zou zijn met wetgeving. Eerlijk gezegd heb ik er niet zoveel inzicht in hoe dat in Italië gaat, maar ik neem dat op uw gezag aan.

Wat mogelijk op korte termijn geregeld kan worden, is de internationale uitwisseling van informatie. Daar zouden wij eventueel bilaterale verdragen over kunnen sluiten. Er wordt gewerkt aan een verdrag in het kader van de Europese aanbestedingen, waarbij de Europese Commissie een kader voor de herziening heeft gemaakt. Er is een wetgevend pakket in aanvulling op de uitsluitingsgronden voor aanbesteding voorgesteld. Verder is in 1996 in Dublin een zogenaamde high level group ingesteld om een actieplan tegen de georganiseerde misdaad in de Unie op te stellen. Ik mag hopen, en ik weet zeker dat mijn collega van Financiën dat meer dan 100% met mij eens is, dat ook de huidige inspanning in het kader van de terrorismebestrijding om de transparantie te vergroten van geldstromen die onoorbare bronnen hebben of onoorbare doelstellingen proberen te dienen, ertoe zal bijdragen dat wij in Europees verband verder komen met maatregelen die op dit gebied nuttig kunnen zijn.

Mevrouw **Duijkers** (PvdA): Vorig jaar zomer hebben wij een aantal internationale verdragen rond de aanpak van corruptie richting de overheid goedgekeurd en hebben wij een vertaling daarvan in nationale wetgeving vastgelegd. Met name daarin zijn bepalingen opgekomen over de verplichting om elkaar te informeren op het moment dat een overheidsorganisatie benaderd wordt door organisaties of personen die corrupte situaties tot gevolg kunnen hebben, gericht op individuen binnen de overheid en op de betrokkenheid

van de overheid bij transacties. Hoe verhouden dit soort internationale verdragen zich tot de verplichting die daarin staat om informatie uit te wisselen?

Minister **De Vries**: De informatie wordt altijd versterkt voor het doel waarvoor de regeling is gemaakt. Het is iets heel anders als wij het hebben over corruptie bij de overheid, het corrumpen van de overheid waardoor bij de overheid corruptie ontstaat. Dat is iets anders dan dat de integriteit van de aanvrager van een subsidie of van een vergunning wordt gescreend. Dat heeft niets met enige boosaardigheid bij de overheid of met corruptie te maken. Het kan in goed vertrouwen gebeuren.

Mevrouw **Duijkers** (PvdA): In die wetgeving gaat het er bijvoorbeeld om dat een aanvrager valse informatie aanlevert. Het gaat dus veel verder.

Minister **De Vries**: Nu overvraagt u mij een beetje. Misschien dat de minister van Justitie daar straks met gezag over wil spreken. U krijgt op dit punt zeker nadere informatie. Ik wijs er slechts op dat dit niet over corruptie gaat, maar over bedrijven, instellingen of personen die aan de overheid een vergunning of een subsidie vragen. Het zou kunnen zijn dat het om personen, bedrijven of instellingen gaat waar iets mis mee is. Dat moet worden uitgezocht. Er is in dit geval dus niets mis met de overheid, behalve dat zij zich tot nu toe niet voldoende heeft geïnformeerd over wat er aan de hand zou kunnen zijn bij de aanvragers. Als decentrale organen gedwongen zouden worden om gebruik te maken van het bureau BIBOB, dan zou dat moeten leiden tot stortingen in het Provincie- en het Gemeentefonds, zoals de heer Luchtenveld heel scherp opmerkte. Wij verplichten overheden echter niet om iets te gaan doen. Zij krijgen de mogelijkheid om gebruik te maken van het bureau BIBOB en er wordt sterk op aangedrongen dat zij er goed over nadenken wanneer zij dat wel en wanneer zij dat niet doen. Volgens de regels die wij hanteren, stellen wij geen gelden ter beschikking als er slechts een bevoegdheid bestaat om iets te doen. Gemeenten zijn overigens wel in staat om kosten die zij maken voor het verlenen van vergunningen, te compenseren via

hun leges op vergunningen of anderszins.

De heer **Luchtenveld** (VVD): Ik voel toch een zeker spanningsveld. Toen u het had over de aanscherping van het criterium, zei u dat er bij ernstig gevaar bijna geen beleidsvrijheid meer is voor het betrokken bestuursorgaan om een vergunning wel te verlenen. In dat soort gevallen is het heel logisch om het bureau BIBOB om advies te vragen, want dan kun je je beschikking motiveren. Dat u nu zegt dat lagere bestuursorganen die vrijheid hebben en dus maar geen advies moeten vragen teneinde die kosten te besparen, vind ik niet helemaal logisch in vergelijking met de urgentie waarmee het wetsvoorstel werd gebracht.

Mevrouw **Scheltema-de Nie** (D66): Moet het bureau BIBOB altijd advies geven als erom gevraagd wordt, of heeft het een discretionaire bevoegdheid en kan het zeggen dat het hem niet uitkomt of dat de aanvraag niet-ontvankelijk is wegens gering belang?

Minister **De Vries**: De heer Korthals zal daar een eenduidig antwoord op geven.

De heer Pitstra heeft de WOB ter sprake gebracht in verband met de vraag wie het advies mag inzien, als er mede naar aanleiding van dat advies een negatief besluit is genomen. De betrokkene mag dat advies natuurlijk zeker inzien, want die moet daartegen kunnen opkomen. Voor betrokkene is die vorm van rechtsbescherming geregeld. Derden zullen dat advies echter niet openbaar kunnen krijgen via de WOB. De geheimhoudingsplicht van artikel 27 staat aan de toepassing van de WOB in de weg. Bovendien, al zou de WOB wel van toepassing zijn, dan nog moet er veel aandacht besteed worden aan de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de betrokkene. En dat is een van de normale uitzonderingsgronden in de WOB.

De heer **Pitstra** (GroenLinks): Kunnen gemeenteraadsleden die stukken nu wel of niet inzien?

Minister **De Vries**: Hebt u in de wet gelezen dat gemeenteraadsleden daarvan uitgesloten zijn?

De heer **Pitstra** (GroenLinks): Ik heb

gegevens de vervolging kan frustreren.

Ik kom op artikel 15. Zoiets is altijd mooi. Wij stellen een termijn van zes weken voor en dan weet je bijna zeker dat de Kamer dat eigenlijk te lang vindt. Het is eenzelfde redenering als bij de evaluatiebepaling van collega De Vries. De reden waarom wij kiezen voor een termijn van zes weken is gelegen in onze wens om in verschillende wetten niet te veel verschillende termijnen te hebben. Deze termijn van zes weken sluit aan bij de termijn in de Algemene wet bestuursrecht. Het is overigens de bedoeling dat slechts bij hoge uitzondering gebruik gemaakt wordt van de maximale termijn van zes weken, die vervolgens maar één keer kan worden verlengd.

Artikel 19 ziet op het hergebruik van gegevens binnen twee jaar. Laat ik daar heel duidelijk over zijn. Men vraagt een advies voor een bepaald doel. Als er op een gegeven moment gebruik kan worden gemaakt van dezelfde gegevens, mag dat niet omdat het doel dan veranderd is. Dan moet opnieuw de volledige feitelijke situatie worden nagegaan. Het gebruik van gedateerde gegevens kan leiden tot een ondeugdelijke beschikking. Met dit artikel is de burger het best gegarandeerd dat er geen fouten worden gemaakt. Het amendement van de heer Rouvoet op stuk nr. 40 ontraad ik volledig. Ik kan dat nu ook gemakkelijk doen, omdat hij even de zaal heeft verlaten.

De heer Luchtenveld en mevrouw Scheltema vragen waarin de noodzaak is gelegen om bepaalde bestanden uit te sluiten. Artikel 26 noemt informatieleveranciers en gaat in beginsel niet over de daar aanwezige bestanden. Het kan nodig zijn enkele bestanden aan te wijzen waaruit de informatieleverancier geen gegevens mag leveren aan het bureau. Ik geef een voorbeeld. De Algemene inspectiedienst levert slechts gegevens aan het bureau voorzover deze relevant zijn voor het advies van het bureau. Het zou te gek zijn als de gehele AID-administratie aan het bureau zou moeten worden geleverd.

Mevrouw Duijkers vroeg naar de kosten. Zij heeft ook gesproken over de werklust voor de rechterlijke macht. Wij zijn ervan uitgegaan dat in de eerste jaren sprake zal zijn van 500 BIBOB-aanvragen. Overigens zal het na zoveel jaar om 3000 aanvra-

gen gaan. De ervaring leert dat 20% daarvan, dus zo'n honderd zaken, voor beroep in aanmerking komen. Die worden verspreid over 19 arrondissementen. Het komt waarschijnlijk neer op vijf à zes zaken per arrondissement. Dat is van dien aard dat het binnen de begroting moet zijn op te lossen.

Een prijs voor het advies kan momenteel nog niet worden genoemd. De prijs is afhankelijk van vier criteria: ten eerste de werkelijk door het bureau gemaakte kosten voor de behandeling van de aanvraag, ten tweede het aantal aanvragen dat in het afgelopen kalenderjaar is ingediend, ten derde het verwachte aantal aanvragen in het lopende kalenderjaar en ten slotte het verwachte aantal aanvragen in het eerstvolgende kalenderjaar. Onderzocht wordt wat de prijsstelling bij de diverse aantallen aanvragen zal zijn. Dit wordt uitgewerkt in verschillende scenario's. Op het ogenblik kunnen wij daar dus nog niets over zeggen. Overigens zijn wij niet van plan om armlastige gemeenten wat betreft de gevolgen van de kosten te ontzien. De benadering van mevrouw Duijkers is zeer sympathiek, maar het belang voor gemeenten om daarom armlastig te worden, is dan te groot. Het is de bedoeling dat wij uiteindelijk een systeem creëren waardoor de gemeenten de kosten weer kunnen verhalen op degenen die de vergunningen aanvragen of de subsidies krijgen. De heer Pitstra wees terecht al op de mogelijkheid van leges.

Mevrouw Duijkers vroeg naar de Europese gegevensuitwisseling in het kader van het corruptieverdrag. In het corruptieverdrag wordt daarover niet gesproken. Het verdrag is strafrechtelijk dan wel strafvorderlijk van aard en het gaat hier echt over bestuursrechtelijke handhaving. Het Europese justitiële netwerk zal er wel taken bij krijgen. Het zal er namelijk voor moeten zorgen dat de onderlinge informatie zoveel mogelijk wordt afgestemd. Verder is er nog gevraagd hoe de Registratiekamer denkt over het project in Amsterdam.

De heer **Pitstra** (GroenLinks): Ik wil weten wat de Registratiekamer vindt van een decentrale of een gedeconcentreerde opzet.

Minister **Korthals**: Daar heeft

collega De Vries uitvoerig over gesproken. Wat hij zei, was mij uit het hart gegrepen.

De heer **Rouvoet** (ChristenUnie): Meestal kan ik wel leven met het heen- en weerspielen van de vragen en de antwoorden. Minister De Vries heeft echter gezegd dat de minister van Justitie een volledige en sluitende redenering zou ophangen over de opvatting van de Registratiekamer over een mogelijke gedeconcentreerde opzet van het bureau BIBOB. Ik ben dus in gespannen afwachting.

Minister **Korthals**: Dat is inderdaad een ander punt. De Registratiekamer heeft in haar advies geen aandacht besteed aan decentralisatie dan wel deconcentratie van de werkzaamheden van het bureau BIBOB. Die termen worden wel eens door elkaar gebruikt, maar decentralisatie wil zeggen dat men op lokaal niveau bevoegdheden krijgt, terwijl bij deconcentratie sprake is van een centrale regeling die op lokaal niveau wordt uitgevoerd. Naar mijn mening was er trouwens geen reden voor de Registratiekamer om hier aandacht aan te besteden in haar advies. Bij de opzet van het screeningstelsel BIBOB is namelijk bewust gekozen voor een centrale aanpak. Artikel 8 EVRM noodzaakt immers tot een proportioneel en subsidiair optreden. De proportionaliteit houdt in dat geen inbreuk op de privacy mag worden gepleegd, als daartoe geen noodzaak is. Als er een noodzaak is, dan moet de inbreuk op de privacy zo beperkt mogelijk zijn. De grootste waarborg wordt gecreëerd als wordt gekozen voor een centrale en beheersbare aanpak. Ook binnen die centrale aanpak moeten waarborgen ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer worden gecreëerd. Collega De Vries heeft reeds aangegeven dat slechts bepaalde medewerkers de gegevens die noodzakelijk zijn voor de advisering, mogen opvragen. Daarnaast moet het BIBOB-advies subsidiair worden toegepast. Dit houdt in dat BIBOB niet mag worden gebruikt als er een ander toereikend middel is om te screenen. Het bureau BIBOB heeft hierin ook een taak. Deze taak kan ook goed worden uitgeoefend, omdat het bureau meer screeningsinstrumenten beheert, en goed op de hoogte is om daarover bestuursorganen te adviseren.

Document 3

Artikel 16

1. Het Bureau brengt een bijdrage in de kosten van het advies in rekening bij het bestuursorgaan dat of de rechtspersoon met een overheidstaak die het advies heeft gevraagd.
2. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gegeven over de wijze waarop de in het eerste lid bedoelde bijdrage wordt vastgesteld.

Artikel 5

Het Bureau stelt jaarlijks de bijdrage in de kosten van het advies, bedoeld in artikel 16 van de wet, vast aan de hand van:

- a. de werkelijk gemaakte kosten die het Bureau voor de behandeling van de aanvraag heeft moeten maken,
- b. het aantal aanvragen dat in het afgelopen kalenderjaar is ingediend,
- c. het verwachte totale aantal aanvragen dat in het lopende kalenderjaar zal worden ingediend,
- d. het verwachte aantal aanvragen dat in het eerstvolgende kalenderjaar zal worden ingediend.

De directeur BIBOB,

Op basis van artikel 16 Wet bevordering besluitvorming integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (BIBOB) en artikel 5 van het Besluit BIBOB;

Besluit het tarief voor een BIBOB-advies als volgt vast te stellen:

Het tarief voor een BIBOB advies wordt voor 2003 vastgesteld op € 500 per advies in het kader van aanvragen voor vergunningen en subsidies en € 500 per te onderzoeken eenheid, met een maximum van € 5.000 per advies in het kader van aanbestedingen.

Toelichting

Voor de kosten van een BIBOB-advies inzake aanbestedingen wordt een bijdrage gevraagd die in verhouding staat tot het aantal bedrijven dat bureau BIBOB per adviesaanvraag gaat screenen. Een eenheid kan bestaan uit: een bedrijf, een aantal bedrijven, de eventuele combinatie waarin zij verenigd zijn, de directievoerder en de eventuele onderaannemers.

*De directeur BIBOB,
M.J. Kuipers.*

JU

Tarief bureau BIBOB 2004

De directeur BIBOB,
Op basis van artikel 16 Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (BIBOB) en artikel 5 van het Besluit BIBOB; Besluit het tarief voor een BIBOB-advies als volgt vast te stellen:

Het tarief voor een BIBOB-advies wordt voor 2004 vastgesteld op € 500,- per advies in het kader van aanvragen voor vergunningen en subsidies en € 500,- per te onderzoeken eenheid, met een maximum van € 5.000,- per advies, in het kader van aanbestedingen.

Toelichting

Voor de kosten van een BIBOB-advies inzake aanbestedingen wordt een bijdrage gevraagd die in verhouding staat tot het aantal bedrijven dat Bureau BIBOB per adviesaanvraag gaat screenen. Een eenheid kan bestaan uit: een bedrijf, een aantal bedrijven, de eventuele combinatie waarin zij verenigd zijn, de directievoerder en de eventuele onderaannemers.

*De directeur BIBOB,
M.J. Kuipers.*

JU

Tarief Bureau BIBOB 2005

De directeur BIBOB,

Op basis van artikel 16 Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (BIBOB) en artikel 5 van het Besluit BIBOB;

Besluit het tarief voor een BIBOB-advies als volgt vast te stellen:

Het tarief voor een BIBOB-advies wordt voor 2005 vastgesteld op € 500,- per advies in het kader van aanvragen voor vergunningen en subsidies en € 500,- per te onderzoeken eenheid, met een maximum van € 5.000,- per advies, in het kader van aanbestedingen.

Toelichting

Voor de kosten van een BIBOB-advies inzake aanbestedingen wordt een bijdrage gevraagd die in verhouding staat tot het aantal bedrijven dat Bureau BIBOB per adviesaanvraag gaat screenen. Een eenheid kan bestaan uit: een bedrijf, een aantal bedrijven, de eventuele combinatie waarin zij verenigd zijn, de directievoerder en de eventuele onderaannemers.

*De directeur BIBOB,
M.J. Kuipers.*

05. Justitiële Uitvoeringsdienst Toetsing, Integriteit, Screening (Dienst Justis)

Dienst Justis is de screeningsautoriteit op het gebied van integriteit van het Ministerie van Veiligheid en Justitie. Integriteit is een maatstaf om betrouwbaarheid en kwaliteit van het functioneren van personen en organisaties te beoordelen. Justis toetst of personen relevante antecedenten hebben die het uitoefenen van een bepaald beroep of werk in de weg staan. Daarnaast toetst Justis of partijen die bepaalde verklaringen, vergunningen en subsidies aanvragen, aan de benodigde integriteitseisen voldoen. Deze screening van betrouwbaarheid vermindert veiligheidsrisico's en draagt zo bij aan een meer integere en veiligere samenleving. Ook voert Justis de regelgeving op het gebied van naamswijziging, gratie en het nieuwe toezicht op rechtspersonen genoemd in de wet Controle op Rechtspersonen uit. Justis levert een bijdrage aan het artikelonderdeel 34.2 (preventieve maatregelen).

Tabel 05.1 Meerjarige begroting van baten en lasten (€ x 1.000)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
1. Baten							
1.1 Omzet moederdepartement	17.435	16.374	15.871	12.212	11.651	11.091	10.876
1.2 Omzet overige departementen	115	1.790	275	275	275	275	275
1.3 Vooruit ontvangen moederdepartement 2012	- 2.477	2.477	0	0	0	0	0
1.4 Vooruit ontvangen moederdepartement 2011	600	0	0	0	0	0	0
1.3 Omzet derden	15.721	18.137	16.140	17.165	17.204	17.204	17.204
Totaal baten	31.394	38.778	32.286	29.652	29.130	28.570	28.355
2. Lasten							
Apparaatskosten	30.827	38.768	32.276	29.643	29.123	28.563	28.348
Personele kosten	19.001	19.467	17.351	15.899	15.727	15.407	15.407
– waarvan eigen personeel	13.597	15.848	15.028	14.227	14.154	13.934	13.934
– waarvan externe inhuur	5.073	2.915	1.655	925	863	663	663
Materiële kosten	11.826	19.301	14.925	13.744	13.396	13.156	12.941
– waarvan apparaat ICT	3.634	5.445	4.885	3.703	3.653	3.413	3.198
– waarvan bijdrage aan SSO's	6.334	6.596	6.596	6.596	6.596	6.596	6.596
Rentelasten	2	3	3	3	2	2	2
Afschrijvingskosten	130	7	7	6	5	5	5
– Materieel	130	7	7	6	5	5	5
– waarvan apparaat ICT	0	0	0	0	0	0	0
Overige kosten	84	0	0	0	0	0	0
– Dotaties voorzieningen	84	0	0	0	0	0	0
– Bijzondere lasten	0	0	0	0	0	0	0
Totaal lasten	31.043	38.778	32.286	29.652	29.130	28.570	28.355
Saldo van baten en lasten	351	0	0	0	0	0	0

Toelichting op de meerjarige begroting van baten en lasten

Algemeen

Binnen Justis lopen twee programma's Flexibilisering Radar en Scherp & Efficiënt.

Flexibilisering Radar betreft de doorontwikkeling van het systeem Radar. Dit systeem is ontwikkeld binnen het project Herziening Toezicht Rechtspersonen. Dit herziene toezicht op rechtspersonen beoogt het voorkomen en bestrijden van misbruik van rechtspersonen te verbeteren.

Daarnaast loopt het programma Scherp & Efficiënt. Dit programma zorgt ervoor dat Justis één ICT landschap krijgt en aansluit bij de kabinetsdoelstelling om in 2017 digitaal te kunnen werken.

Baten

Omzet moederdepartement

In deze post is de bijdrage van het Ministerie van Veiligheid en Justitie opgenomen voor producten waarvoor geen, of geen kostendekkende tarieven (kunnen) worden geheven aan de eindgebruiker. Daarnaast is een extra bijdrage moederdepartement opgenomen, deze is ten behoeve van de programma's Flexibilisering Radar en Scherp & Efficiënt en de dubbele huisvestingslasten in 2013 als gevolg van de verhuizing. De vooruit ontvangen post 2012 van € 2,5 mln. bestaat uit de projecten Radar, Scherp & Efficiënt en Verhuizing waarvoor diverse werkzaamheden zijn uitgesteld naar 2013.

In onderstaande tabel wordt een nadere uitsplitsing voor 2013 en 2014 weergegeven.

Product	2013	2014
Gratie	714	823
GSR	363	425
TRACK	4.255	4.941
Bibob	3.469	3.865
WPBR, BOA en WWM	2.823	2.594
Extra bijdrage moederdepartement	4.750	3.222
Totaal	16.374	15.871

Efficiencytaakstelling

In het Regeerakkoord Rutte/Asscher is een taakstelling op de apparaatsuitgaven van het Rijk opgenomen. Deze taakstelling wordt ingevuld door versoering en efficiencymaatregelen. Het aandeel van Justis is verwerkt in de omzet van het moederdepartement.

	2014	2015	2016	2017	2018
Efficiencytaakstelling	0	0	- 405	- 924	- 1.127

Omzet overige departementen 2014

In de regel omzet overige departementen is de bijdrage opgenomen van overige departementen voor producten waarvoor geen tarieven aan de eindgebruiker worden geheven, maar welke door een ander departement worden gefinancierd.

Vanuit het Ministerie SZW ontvangt Justis een bijdrage van € 0,28 mln. voor het verstrekken van de VOG voor de kinderopvang.

Omzet derden 2014

Deze geraamde omzet betreft de bij derden in rekening te brengen tarieven en boetes voor onderstaande producten. In onderstaande tabel wordt een nadere uitsplitsing voor 2013 en 2014 weergegeven.

Agentschappen

Tabel 05.4 Omzet derden (€ x 1.000)					
Product	Aantal	Leges	PxQ (x € 1.000) 2013	PxQ (x € 1.000) 2014	Klantgroep
Naamswijziging	1.780	€ 835,00	1.486	1.486	Particulieren
Bibob	270	€ 500,00	143	135	Decentrale overheden
Verklaring omtrent gedrag (VOG NP)	500.000	€ 22,55	13.755	11.275	Particulieren, bedrijfsleven
Verklaring omtrent gedrag (VOG NP) elektronisch	80.000	€ 24,55	1.473	1.964	Particulieren, bedrijfsleven
Verklaring omtrent gedrag (VOG RP)	2.000	€ 147,50	295	295	Particulieren, bedrijfsleven
GVA	5.000	€ 120,00	600	600	Bedrijfsleven
Particuliere Beveiligingsorganisaties en Recherchebureaus (vergunningen)	600	€ 489,00	293	293	Bedrijfsleven
Particuliere Beveiligingsorganisaties en Recherchebureaus (leidinggevend)	800	€ 59,00	47	47	
Wet wapen munitie (WWM)	290	€ 50,00	15	15	Bedrijfsleven
Bestuurlijke boetes			30	30	
Totaal			18.137	16.140	

Lasten

Personele kosten

De komende jaren wordt de ICT omgeving van Justis vernieuwd, waardoor minder administratief medewerkers nodig zijn. Het aantal fte's daalt door de efficiency voortkomend uit deze vernieuwing.

Tabel 05.5 Personele kosten (€ x 1.000)							
	Realisatie 2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
<i>Ambtelijk personeel</i>							
gemiddelde loonsom (x € 1.000)	59	58	59	59	59	59	59
aantal fte's	233	269	253	242	240	238	238
Loonsom ambtelijk (x € 1.000)	13.744	15.749	14.893	14.171	14.061	13.941	13.941
Overige personeelskosten (x € 1.000)	5.257	3.718	2.458	1.728	1.666	1.466	1.466
Waarvan externe inhuur (x € 1.000)	5.073	2.915	1.655	925	863	663	663
Totaal (x € 1.000)	19.001	19.467	17.351	15.899	15.727	15.407	15.407

Tabel 05.6 Materiële kosten (€ x 1.000)							
	Realisatie 2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Huisvesting	3.226	4.608	3.664	3.664	3.664	3.664	3.664
Bureaunkosten	772	1.053	1.033	1.035	1.035	1.035	1.035
ICT	6.159	8.153	7.594	6.411	6.361	6.121	5.906
Overig materieel	1.669	5.487	2.634	2.634	2.336	2.336	2.336
Totaal	11.826	19.301	14.925	13.744	13.396	13.156	12.941

Huisvesting

De huisvestingskosten dalen vanaf 2014 ten opzichte van 2013. In 2013 zijn tijdelijk dubbele lasten betreffende de verhuizing naar de nieuwbouw van het Ministerie van Veiligheid en Justitie opgenomen. De lasten stijgen in 2014 ten opzichte van 2012 door de nieuwe huisvesting van Justis.

Agentschappen

ICT

Vanaf 2014 is de daling van de ICT-kosten zichtbaar. Deze daling komt doordat dubbele beheerlasten en de ontwikkelkosten voor de lopende programma's aflopend zijn naar 2016 toe. In 2016 worden de programma's afgerond.

Overige materieel

De overige materiële lasten laten na 2013 een dalende trend zien. Dit verloop komt doordat de lasten voor het vernieuwingsprogramma als overige materiële lasten zijn begroot. Deze dienen met de jaren nader gespecificeerd te worden.

Kasstroomoverzicht

Tabel 05.6 Kasstroomoverzicht (€ x 1.000)							
	Realisatie 2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
1. Rekening Courant RHB 1 januari	9.306	9.682	9.682	9.682	9.682	9.682	9.682
2a Saldo baten en lasten	351	0	0	0	0	0	0
2b Afschrijvingen	130	0	0	0	0	0	0
2c Mutaties voorzieningen	- 23	- 281	- 16	- 16	- 16	- 6	0
2d Mutaties werkkapitaal	- 163	286	21	21	21	11	5
2. Totaal operationele kasstroom	295	5	5	5	5	5	5
3a totaal investeringen	0	0	0	0	0	0	0
3b totaal boekwaarde desinvesteringen	86	0	0	0	0	0	0
3. Totaal investeringskasstroom	86	0	0	0	0	0	0
4a eenmalige uitkering aan moederdepartement	0	0	0	0	0	0	0
4b eenmalige storting door moederdepartement	0	0	0	0	0	0	0
4c aflossingen op leningen	- 5	- 5	- 5	- 5	- 5	- 5	- 5
4d beroep op leenfaciliteit	0	0	0	0	0	0	0
4. Totaal financieringskasstroom	- 5	- 5	- 5	- 5	- 5	- 5	- 5
5. Rekening Courant RHB 31 december	9.682	9.682	9.682	9.682	9.682	9.682	9.682

Doelmatigheid

Tabel 05.7 Overzicht doelmatigheidsindicatoren							
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Omschrijving Generiek Deel							
Risicomeldingen							
Kostprijs (x € 1)	3.725,75	6.791,76	9.076,16	8.871,33	8.688,99	8.266,63	8.266,63
Omzet (PxQ) (x € 1.000)	4.831	3.254	3.953	3.524	3.593	3.436	3.369
Doorlooptijd:	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.
TIV							
Kostprijs (x € 1)	2.235,77	2.331,99	2.302,78	2.255,48	2.213,23	2.206,23	2.206,23
Omzet (PxQ) (x € 1.000)	1.208	1.001	988	881	898	859	842
Doorlooptijd: Verstrekking A binnen 3 dagen		65	65	65	65	65	65
Doorlooptijd: Verstrekking B binnen 4 weken		75	75	75	75	75	75
Doorlooptijd: Verstrekking C binnen 6 weken en 4 maanden		n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.
GSR							
Kostprijs (x € 1)	852,22	955,81	936,57	905,41	877,58	872,97	872,97

Agentschappen

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Omzet (PxQ) (x € 1.000)	529	363	425	448	438	416	409
Doorlooptijd: negatieve beslissingen binnen 4 weken	95	95	95	95	95	95	95
Doorlooptijd: negatieve beslissingen binnen 8 weken	71	95	95	95	95	95	95
Bibob							
Kostprijs (x € 1)	17.443,26	17.889,30	17.527,51	15.335,91	15.863,14	15.781,64	15.781,64
Omzet (PxQ) (x € 1.000)	5.581	3.612	4.000	3.633	3.684	3.478	3.406
Doorlooptijd: % binnen 8 weken	45	60	60	60	60	60	60
Doorlooptijd: % binnen 12 weken	n.v.t.	90	90	90	90	90	90
Gratie							
Kostprijs (x € 1)	582,19	548,42	536,57	518,96	503,7	501,18	501,18
Omzet (PxQ) (x € 1.000)	1.018	714	823	900	869	832	818
Doorlooptijd: % binnen 6 maanden	77	95	95	95	95	95	95
Verklaring omtrent het Gedrag (VOG NP)							
Kostprijs (x € 1)	16,35	16,35	17,62	17,08	16,64	16,57	16,57
Omzet (PxQ) (x € 1.000)	11.362	15.228	13.239	13.279	13.279	13.279	13.279
Doorlooptijd: % binnen 4 weken	100	95	95	95	95	95	95
Doorlooptijd: % binnen 8 weken	64	90	90	90	90	90	90
Verklaring omtrent het Gedrag (VOG RP)							
Kostprijs (x € 1)	89,71	111,44	109,33	105,91	102,86	102,35	102,35
Omzet (PxQ) (x € 1.000)	1.105	295	295	295	295	295	295
Doorlooptijd: % binnen 8 weken	100	95	95	95	95	95	95
Doorlooptijd: % binnen 12 weken	100	95	95	95	95	95	95
GVA							
Kostprijs (x € 1)		118,35	116,12	112,51	109,28	108,75	108,75
Omzet (PxQ) (x € 1.000)		600	600	600	600	600	600
Doorlooptijd		n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Continue screening kinderopvang							
Kostprijs (x € 1)	n.v.t.	22,45	21,96	21,26	20,65	201,41	201,41
Omzet (PxQ) (x € 1.000)		275	275	275	275	275	275
Doorlooptijd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Naamswijziging							
Kostprijs (x € 1)	649,89	716,16	698,21	676,1	658,46	655,53	655,53
Omzet (PxQ) (x € 1.000)	1.005	1.486	1.486	1.486	1.515	1.515	1.515
Doorlooptijd: % binnen 6 maanden	53	95	95	95	95	95	95
WWM beroepen							
Kostprijs (x € 1)	8.670,20	7.404,68	7.271,58	7.056,00	6.863,45	6.831,54	6.831,54
Omzet (PxQ) (x € 1.000)		760	738	720	782	720	720
Doorlooptijd: % binnen 26 weken	35	70	70	70	70	70	70
WWM ontheffingen							
Kostprijs (x € 1)	1.644,37	433,66	421,17	407,93	398,19	396,58	396,58
Omzet (PxQ) (x € 1.000)	15	107	105	102	102	102	102
Doorlooptijd: % binnen 12 weken	73	95	95	95	95	95	95
BOA, BOD en BOA cat. Besluiten							
Kostprijs (x € 1)	138,93	138,34	135,63	131,8	128,54	128	128
Omzet (PxQ) (x € 1.000)	2.868	1.232	1.089	850	776	738	701
Doorlooptijd: % binnen 16 weken (verzoek art. 1a)	100	95	95	95	95	95	95
Doorlooptijd: % binnen 16 weken (verzoek art. 1b/1c)	100	95	95	95	95	95	95
WPBR ondernemingen							
Kostprijs (x € 1)	1.016,59	933,22	912,92	883,77	858,86	854,73	854,73
Omzet (PxQ) (x € 1.000)	330	683	632	645	645	645	645
Doorlooptijd: % binnen 16 weken	94	95	95	95	95	95	95

Agentschappen

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
WPBR leidinggevenden							
Kostprijs (x € 1)	525,08	355,52	346,6	335,23	326	324,47	324,47
Omzet (PxQ) (x € 1.000)	48	313	304	296	296	296	296
Doorlooptijd: % binnen 16 weken	78	95	95	95	95	95	95
Overig (WBP, EG-verklaringen en Bestuurlijke boetes)							
Doorlooptijd: % binnen 16 weken	66	95	95	95	95	95	95

Tabel 05.8 Overzicht doelmatigheidsindicatoren

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Omschrijving Generiek Deel							
Het aantal fte's (exclusief externe inhuur) werkzaam bij Justis	237	269	253	242	240	238	238
Saldo van baten en lasten als percentage van de totale baten	1%	0	0	0	0	0	0

Document 9

	[X]	BIBOB	[X]
Aantal FTE	[X]	35,50	[X]
moederdepartement	[X]	€ 3.634.000	[X]
[X]	[X]		[X]
[X]	[X]		[X]
leges	[X]	€ 135.000	[X]
[X]	[X]		[X]
Totaal baten	[X]	€ 3.769.000	[X]
	[X]		[X]
Directe personeelskosten	[X]	€ 2.309.956	[X]
Directe materiele lasten	[X]	€ 63.000	[X]
Directe huisvesting	[X]	€ 650.015	[X]
[X]	[X]	[X]	[X]
FTE	[X]	1,70	[X]
Calls	[X]	0,00%	[X]
Doorbelasting JZU	[X]	€ 133.919	[X]
[X]	[X]	[X]	[X]
% algemene kosten	[X]	21,50%	[X]
Facilitaire kosten	[X]	€ 324.043	[X]
Projectkosten	[X]	€ 236.538	[X]
[X]	[X]	[X]	[X]
[X]	[X]	[X]	[X]
Overhead	[X]	€ 1.658.636	[X]
[X]	[X]	[X]	[X]
Totaal overhead	[X]	€ 2.219.216	[X]
Totaal lasten	[X]	€ 5.376.107	[X]
Aantal FTE	[X]	35,50	[X]
Baten moederdepartement	[X]	€ 3.634.000	[X]
Baten leges	[X]	€ 135.000	[X]
Lasten	[X]	€ 5.376.107-	[X]
Resultaat per product	[X]	€ 1.607.107-	[X]
Productie	[X]	300	[X]
Kostprijs	[X]	€ 17.920,36	[X]
Productie/FTE	[X]	8,45	[X]

DSP

[X]

[X]

	[X]	BIBOB	[X]
Aantal FTE Jaarplan 2014	[X]	35,50	[X]
% algemene kosten volgens jaarplan 2013	[X]	21,50%	[X]

[X]

[X]

[X]

[X]

Twaalfmaandsrapportage Justis 2013

Datum	21 februari 2014
Status	Vastgesteld

2.2 Productieaantallen, doorlooptijden en kwaliteitsnormen

Productie

In onderstaande tabel is per product aangegeven wat de realisatie is van de productieaantallen en het vergelijk daarvan met hetgeen door de opdrachtgevers is vastgesteld in het jaarplan 2013.

Product	Jaarplan 2013	Realisatie 2013	Verschil	
			aantal	%
<u>X</u>				
Adviezen BIBOB	315	285	-30	-10%
wv coffeeshops BIBOB	65	59	-6	-9%

<u>X</u>				
----------	--	--	--	--

<u>X</u>				
----------	--	--	--	--

Opdrachtgever DSP				
	realisatie 2011	Realisatie 2012	Jaarplan 2013	TMR 2013
X				
BIBOB				
Lasten opdrachtgever	€ 4.501.407	€ 4.884.113	€ 5.635.128	€ 5.278.730
Productie	240	€ 260	315	285
Kostprijs	€ 18.755,86	€ 18.785,05	€ 17.889,29	€ 18.521,86
Aantal FTE	29,61	32,54	37,00	37,06
Productie/FTE	8,11	7,99	8,51	7,69
X				

TMR 2013 DE INTEGRALE KOSTEN VERSUS DE OPBRENGSTEN PER OPDRACHTGEVER (AFGEROND OP € 1.000)													
A	B	C	D = E : C	E /1.000	F	G	H = (F x G) /1.000	I /1.000	J = H + I	K = J - E			
Opdracht-gever	product	behandelde aanvragen	kostprijs	Toegerekende kosten afgerond op €1.000	betaalde aanvragen	tarief per stuk	tarief opbrengsten afgerond op € 1.000	bijdrage moeder-departement afgerond op € 1.000	bijdrage Overige departement en afgerond op € 1.000	Totale opbrengsten afgerond op € 1.000	Resultaat afgerond op € 1.000	Afrekening met OG	Afrekening opdrachgever
X													
DSP	BIBOB	285	€ 18.521,86	€ 5.279	227	500,00	€ 114	€ 3.092	€ -	€ 3.206	€ -2.074	€ 2.074	€ -
X													

Tabel 10.5.5 Overzicht doelmatigheidsindicatoren per 31 december 2013

	2010	2011	2012	Realisatie 2013	Begroting 2013	Verschil 2013
Dienst Justis – totaal:						
FTE – totaal (intern personeel)	234,0	237,5	233,0	245,2	245,0	0,2
Saldo van baten en lasten in %	- 3,0%	1,0%	1,6%	16,9%	0,0%	16,9%
Per product						
Risicomeldingen (voorheen HTR)						
Volume	n.v.t.	10	822	1.342	750	592
Kostprijs (x € 1)						-
Omzet (p*q) (x € 1.000)		109.337,46	3.725,79	2.554,12	7.609,84	5.055,72
Doorlooptijd:		n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.
TIV (voorheen VIV)						
Volume	n.v.t.	25.417	490	817	n.v.t.	817
Kostprijs (x € 1)		26,44	2.235,77	1.577,49		1.577,49
Omzet (p*q) (x € 1.000)		672	1.096	1.289		1.289
Doorlooptijd: verstrekking A binnen 3 dagen				87%		
Doorlooptijd: verstrekking B binnen 4 weken				59%		
Doorlooptijd: verstrekking C tussen 6 weken en 4 maanden				74%		
GSR (Garantstellingsregeling Curatoren)						
Volume	485	654	690	748	750	- 2
Kostprijs (x € 1)	675,49	852,22	759,00	785,10	583,63	201,47
Omzet (p*q) (x € 1.000)	438	557	524	587	436	151
Doorlooptijd: positieve beslissingen in 4 weken	95%	90%	84%	83%	95%	- 12%
Doorlooptijd: negatieve beslissingen in 8 weken	86%	71%	100%	61%	95%	- 34%
BIBOB (Bevordering Integriteitsbeoordeling door het Openbaar Bestuur)						
Volume	232	240	280	285	345	- 60
Kostprijs (x € 1)	19.105,65	18.755,86	17.443,26	18.521,86	15.690,14	2.831,72
Omzet (p*q) (x € 1.000)	4.433	4.501	4.884	5.279	5.413	- 134
Doorlooptijd: % binnen 8 weken	52%	68%	45%	33%	60%	- 27%
Doorlooptijd: % binnen 12 weken				57%	90%	- 33%
Verklaring omtrent het gedrag (VOG NP)						
Volume	490.721	537.386	557.184	739.544	521.800	217.744
Kostprijs (x € 1)	16,41	18,01	16,35	13,38	18,51	- 5,13
Omzet (p*q) (x € 1.000)	8.053	9.675	9.112	9.896	9.657	239
Doorlooptijd: % binnen 4 weken	100%	100%	100%	99%	95%	4%
Doorlooptijd: % binnen 8 weken na VTW	74%	85%	64%	67%	90%	- 23%
Verklaring omtrent het gedrag (VOG RP)						
Volume	7.252	5.689	9.084	5.749	5.200	549
Kostprijs (x € 1)						-
Omzet (p*q) (x € 1.000)	142,17	134,32	89,71	46,09	167,05	120,96
Doorlooptijd: % binnen 8 weken	1.031	764	815	265	869	- 604
Doorlooptijd: % binnen 12 weken na VTW	99%	100%	100%	97%	95%	2%
	83%	100%	100%	100%	95%	5%
GVA						
Volume	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	4.000	n.v.t.	n.v.t.
Kostprijs (x € 1)				119,54		
Omzet (p*q) (x € 1.000)				478		
Omzet (p*q) (x € 1.000) – NVT				616		
Doorlooptijd: % afgifte GVA binnen 8 weken				99%		
Doorlooptijd: % afgewezen GVA binnen 12 weken				50%		
Naamswijziging (NM)						
Volume	2.686	2.247	2.228	1.757	2.250	- 493
Kostprijs (x € 1)	532,50	646,29	649,89	736,31	638,38	97,93